

ਵਾਹਿ ਪ੍ਰਗਟਿਉ ਮਰਦ ਅਗਮੜਾ ਵਰਿਆਮ ਅਕੇਲਾ ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥

ਪਿਆਰੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ: *ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥*

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੈਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੋਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਕਰ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਮੋਕੇ ਤੇ ਲੋਕ ਨਚਦੇ ਤੇ ਢੋਲ ਵਜਾ ਕੇ ਭੰਗਰੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪਰੰਤੂ ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਨ ਖਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ੧੩ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੬੯੯ ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾਂ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਟੁੰਬ ਕੇ ਜਗਾਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਰਾਜਸੀ ਅਤਿਆਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਿਆ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਨੰਗੀ ਤਲਵਾਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਿਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਅੱਗੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆ ਦੀ ਚੌਣ ਕਰ ਲੈਣ ਮਗਰੂੰ ਕਲਗੀਧਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਾਟੇ ਵਿਚ ਖੰਡੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਛਕਾਇਆ, ਫਿਰ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੱਜੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿੱਤੀ, “ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ”॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜਦ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਜਾਇਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਬਠਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਰਹਿਤ ਪਿਆਰੀ ਮੁਝ ਕੌ ਸਿੱਖ ਪਿਆਰਾ ਨਾਂਹੀ” ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਹਿਤ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ। ਉਸ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਚਲਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ: ਕੇਸ, ਕੰਘਾ, ਕੜਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤੇ ਕਛਿਹਰਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਦਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਤਾ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੌਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੌਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਮੁਰਦਾ ਪਈ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਨ ਫੂਕ ਦਿਤੀ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਮੇਰੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਹੁਣ ਸਿੰਘ ਸਜ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅਜ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਿਮੱਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਹੋਣ ਗੇ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਜਾਤ ਪਾਤ ਖਤਮ ਹੋਈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜਾਤ ਖਾਲਸਾ ਹੋਵੇ ਗੀ।

ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਦੁਖੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਨਾਂਹੀਂ ਡਰਾਉਣਾ ਹੈ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਸੂਰਾ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਏ ਜੋ ਲੜੇ ਦੀਨ ਕੇ ਹੇਤ, ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੇ ਕਬਹੂੰ ਨ ਛਾਡੇ ਖੇਤੁ”। ਇਕ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਨਣਾ, ਨਾਹੀ ਕਿਸੇ ਮੜੀ ਮੱਠ ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ “ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਸਜੇ, ਬ੍ਰਤ ਗੌਰ ਮੜੀ ਮੱਠ ਭੂਲ ਨ ਮਾਨੇ”।

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾ ਹੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਨਾਲ ਖਾਲਸੇ ਵਿੱਚ ਕੈਰਾਂ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਆ ਗਈ, ਉਨਾ ਨੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਉਹ ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਨ ਕਰ ਸਕਣ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਬਜੋਤ ਖਾਲਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਖਿਆ “ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ, ਖਾਲਸੇ ਮੇ ਹਉਂ ਕਰਓ ਨਿਵਾਸ”।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੈ, ਅਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

By: Manpreet Kaur